

Περίληψη μαθήματος

Η υπεραλίευση «αδειάζει» τις θάλασσες, με το 90% των ψαριών να έχει ήδη υπεραλιευθεί. Η παράνομη αλιεία συνιστά σημαντική απειλή. Το παρόν μάθημα θα αποσαφηνίσει τον ρόλο που έχει διαδραματίσει η εμπορική φαλαίνοθηρία και το καθεστώς που επικρατεί λόγω των φαλαίνοθηρικών τάσεων.

Η διάρκειά του υπολογίζεται στα 45 λεπτά.

Θέματα σχετικά με

Γλώσσα, Γεωγραφία, Ιστορία, Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες και Κοινωνικές Επιστήμες.

Στόχοι μάθησης

Μέσα από αυτήν την εκπαιδευτική διαδικασία, οι μαθητές θα:

- Κατανοήσουν την πρόσφατη ιστορία της φαλαίνοθηρίας για εμπορικούς σκοπούς.
- Μάθουν για τις αιτίες διαιώνισης της φαλαίνοθηρίας.
- Μελετήσουν το μορατόριουμ που έχει θεσπιστεί από τη Διεθνή Επιτροπή Φαλαίνοθηρίας (απαγόρευση) σχετικά με την εμπορική φαλαίνοθηρία, καθώς και τις πιθανές εξαιρέσεις που προκύπτουν από τον κανόνα.

Προετοιμασία

- Αυτό το μάθημα έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να διδάσκεται ως έχει. Ωστόσο, μπορεί να το χωρίσετε ανά πάσα στιγμή σε πολλά μαθήματα, εάν για παράδειγμα θέλετε να συμπεριλάβετε στη δική σας συζήτηση ερωτήσεις ή να ενσωματώσετε τις δραστηριότητες του μαθήματος.
- Στο τέλος του οδηγού, παρέχονται ορισμοί βασικών όρων για να βοηθήσουν στη διδασκαλία.
- Κάθε μάθημα έχει επιλογές μελέτης περιπτώσεων που δείχνουν εκστρατείες της Sea Shepherd, ενώ ακόμη συμπεριλαμβάνονται βίντεο που παρέχουν στους μαθητές μια πρώτη εικόνα της συντήρησης των ωκεανών.
- Ανάλογα με το αν οι μαθητές/τριες εργάζονται σε μια τάξη ή απομακρυσμένα, μπορείτε να επιλέξετε να συζητήσετε ερωτήσεις στην τάξη ή να χρησιμοποιήσετε την διαδικτυακή εφαρμογή μάθησης.
- Αυτό το ψηφιακό μάθημα έχει μια διαδραστική επιλογή που ονομάζεται μαθητικές συσκευές. Εάν κάνετε αυτήν την επιλογή, ζητήστε από τους/τις μαθητές/τριες να φέρουν τα κινητά τηλέφωνα ή τα tablet τους στο μάθημα.
- Εάν κάνετε τη διαδραστική επιλογή, θα εκτελεστεί ένα κουίζ κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Σύσταση: χρησιμοποιήστε αυτήν τη διαδραστική επιλογή μόνο σε τάξεις με 30 μαθητές το πολύ.
- Οι μαθητές/τριες μπορούν να εγγραφούν από την κινητή τους συσκευή στο www.LessonUp.app. Θα τους ζητηθεί ένας κωδικός PIN (αυτός θα εμφανιστεί αυτόματα στη διαφάνεια 3 και θα εμφανιστεί επίσης στο κάτω μέρος της οθόνης). Οι μαθητές/τριες που εγγράφονται με ψευδές όνομα μπορούν να διαγραφούν από τον δάσκαλο ή την δασκάλα.
- Οι μαθητές/τριες που δεν διαθέτουν κινητή συσκευή μπορούν να συμμετάσχουν στο κουίζ με έναν/μία άλλο/η μαθητή/τρια.
- Εάν οι μαθητικές συσκευές είναι ενεργοποιημένες, μπορείτε να επιλέξετε να ενεργοποιήσετε ή να απενεργοποιήσετε τον ήχο και την οθόνη κοινής χρήσης. Επιπλέον, μπορείτε να επιλέξετε αν θέλετε να «εμφανίσετε κατάταξη μετά από κάθε ερώτηση κουίζ». Κάτι τέτοιο θα δημιουργήσει ανταγωνισμό, αλλά μπορεί να αποσπάσει την προσοχή. Σύσταση: απενεργοποιήστε την «εμφάνιση κατάταξης μετά από κάθε κουίζ».
- Οι παραπάνω επιλογές θα εμφανιστούν επίσης εάν κάνετε κλικ στον κωδικό PIN στο κάτω μέρος της οθόνης.

Σχεδιασμός μαθήματος

Διαφάνεια 1 Εισαγωγή

Αυτό το μάθημα παρέχεται από τη Sea Shepherd. Η Sea Shepherd ιδρύθηκε το 1977 και είναι ένας οργανισμός προστασίας της θάλασσας που έχει ως στόχο την προστασία των ωκεανών και της θαλάσσιας άγριας ζωής. Η Sea Shepherd εργάζεται παγκοσμίως για πολλά θέματα που επηρεάζουν τους ωκεανούς, διεξάγοντας πολλές εκστρατείες άμεσης δράσης κάθε χρόνο. Η προσπάθεια εξάλειψης της λαθροθηρίας φαλαινών είναι μια περιοχή δράσης με ενεργή παρουσία από πλευράς της Sea Shepherd.

Διαφάνεια 2 Εικονίδια δράσης

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, θα ανατρέχουμε στα εικονίδια αυτά, για να αναγνωρίζουμε τις διδακτικές δράσεις.

Διαφάνεια 3 Εισαγωγή μαθήματος

Σε αυτό το μάθημα, θα συζητήσουμε για το ποια είναι η ισχύουσα κατάσταση της φαλινοθηρίας, για τις επιπτώσεις που αυτή επέφερε κατά το 1900, όπως και για το ποιες χώρες συνεχίζουν με το κυνήγι φαλαινών για εμπορικούς σκοπούς.

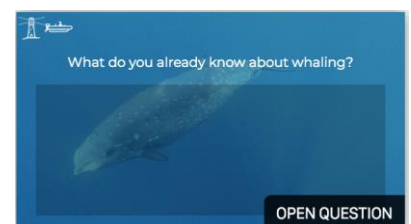
ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ – ζητήστε από τους μαθητές να ανοίξουν την εφαρμογή www.LessonUp.app

Διαφάνεια 4 Τί γνωρίζετε ήδη;

Ζητήστε από τους μαθητές να απαντήσουν την ακόλουθη ερώτηση, χρησιμοποιώντας το www.LessonUp.app ή συζητήστε το στην αίθουσα.

«Τί γνωρίζετε ήδη για τη φαλινοθηρία;»

Διαφάνεια 5 Άδριοι ωκεανοί μέχρι το 2050

Οι επιστήμονες εκτιμούν ότι έως το 2050 το οικοσύστημα του ωκεανού θα βρίσκεται στα πρόθυρα κατάρρευσης, δίχως ψάρια δίχως άγρια θαλάσσια ζωή, αν δε ληφθούν επείγοντα μέτρα για ζητήματα που επηρεάζουν τους ωκεανούς και την άγρια θαλάσσια ζωή.

Δείτε αυτό το βίντεο (2,53 λεπτά), το οποίο εξηγεί πόσο σημαντικά είναι όλα τα είδη για τον πλανήτη μας. <https://www.youtube.com/watch?v=TLcA31VRIRU>

Συζητήστε σχετικά με το βίντεο και το μήνυμα που μεταφέρει μέσα στην τάξη.

Διαφάνεια 6 Φάλαινες

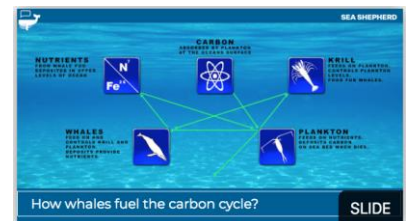
Οι φάλαινες πρωτοεμφανίστηκαν στον πλανήτη πριν από 50 εκατομμύρια χρόνια και άλλοτε αφθονούσαν ως είδος με εκατομμύρια από αυτές να κολυμπούν στους ωκεανούς, ενώ σήμερα αριθμούν μόνο χιλιάδες.

Διαφάνεια 7 Ο κύκλος του άνθρακα

Οι φάλαινες κατέχουν πολύ σημαντική θέση στο οικοσύστημα, με έναν από τους ρόλους που έχουν αναλάβει να είναι η ενίσχυση της παροχής οξυγόνου.

Τα φυτοπλαγκτόν αποτελούν μικροσκοπικούς οργανισμούς που διαβιούν στον ωκεανό. Αν και δεν είναι ορατά με γυμνό μάτι λόγω του μικρού μεγέθους τους, παραμένουν πολύ σημαντικά για εμάς, καθώς μας τροφοδοτούν με οξυγόνο. Μία από τις βασικές λειτουργίες τους αποτελεί η απορρόφηση διοξειδίου του άνθρακα από την ατμόσφαιρα.

Από τον αέρα που εκπνέουμε μέχρι τα ορυκτά καύσιμα που καίμε, όπως το κάρβουνο για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ή το πετρέλαιο για τα αυτοκίνητά μας, όλα αυτά μπορούν να δημιουργήσουν διοξείδιο του άνθρακα. Χωρίς κάτι να το απομακρύνει από την ατμόσφαιρα, θα σήμαινε την εκδήλωση τοξικότητας.

Τα φυτοπλαγκτόν εξαρτώνται από τα θρεπτικά συστατικά και το νιτρικό άζωτο στον ωκεανό, τα οποία προσλαμβάνουν από περιττώματα φάλαινας. Με τη σειρά τους οι φάλαινες τρέφονται με φυτοπλαγκτόν, όπως ακριβώς και άλλοι οργανισμοί σαν το κριλ, που αποτελούν μια άλλη πηγή τροφής για τις φάλαινες.

Επομένως, οι φάλαινες είναι απαραίτητες, καθώς βοηθούν στην ανάπτυξη του φυτοπλαγκτόν, το οποίο στη συνέχεια συμβάλλει στη μείωση του διοξειδίου του άνθρακα στον αέρα.

Διαφάνεια 8 Απειλή για τις φάλαινες

Πολλά είδη φάλαινας βρίσκονται σε κίνδυνο. Γιατί πιστεύετε ότι συμβαίνει αυτό; Οι φάλαινες έρχονται αντιμέτωπες με διάφορους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων των:

ΡΥΠΑΝΣΗ ΑΠΟ ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

Ένα ζήτημα που επηρεάζει την επιβίωση των φαλαινών και όλης της θαλάσσιας ζωής, είναι τα θαλάσσια απόβλητα. Πράγματα, όπως πλαστικές σακούλες, μπαλόνια, μπουκάλια, αλιευτικά δίχτυα, κάθε είδους απορρίμματα που καταλήγουν να καταναλώνουν τα θαλάσσια ζώα.

ΠΑΡΕΜΠΙΠΤΟΝΤΑ ΑΛΙΕΥΜΑΤΑ

Παρεμπύπτον αλίευμα συνιστά το οτιδήποτε πιαστεί σε δίχτυα ψαράδων για εμπορικούς σκοπούς, το οποίο οι ψαράδες δεν θέλουν ή δεν μπορούν να πουλήσουν. Κατά κύριο λόγο, απορρίπτεται πάλι πίσω στη θάλασσα υπό την μορφή αποβλήτου τώρα πια, που αυτόματα καταλήγει να είναι μια σπατάλη ζωής. Περιλαμβάνονται εν προκειμένω φάλαινες που μπορούν να παγιδευτούν σε δίχτυα αλιείας. Περίπου 300.000 φάλαινες και δελφίνια πεθαίνουν κάθε χρόνο από αλιευτικά δίχτυα.

ΕΜΠΛΟΚΗ ΣΕ ΔΙΧΤΥΑ

Οι φάλαινες μπορούν επίσης να παγιδευτούν καθώς μεταναστεύουν σε δίχτυα-φαντάσματα που είτε χάθηκαν είτε απορρίφθηκαν στη θάλασσα από εμπορικά αλιευτικά σκάφη.

Διαφάνεια 9 Φαλινοθηρία

Το ζήτημα που έπληξε περισσότερο και οδήγησε τις φάλαινες στο να ενταχθούν στην κατηγορία ειδών που διατρέχουν κίνδυνο, δεν ήταν άλλα από το κυνήγι φαλαινών ή τη φαλινοθηρία.

Κατά τη δεκαετία του 1900, παράλληλα με την εξέλιξη νέων τεχνολογιών, η ανθρωπότητα κατάφερε να κατασκευάσει πιο γερά, πιο γρήγορα και πιο μεγάλα σκάφη. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα όλο και περισσότερες φάλαινες να θηρεύονται σε παγκόσμιους ωκεανούς.

Έρευνα αποκαλύπτει ότι σχεδόν 3 εκατομμύρια φάλαινες σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια φαλινοθηρικών δραστηριοτήτων μόνο τη δεκαετία του 1900.

Διαφάνεια 10 Γαλάζιες φάλαινες

Προτού η φαλινοθηρία αποκτήσει ανοδική πορεία στο νότιο ημισφαίριο, υπολογίζεται ότι υπήρχαν πάνω από 200.000 γαλάζιες φάλαινες. Σήμερα, 100 και πλέον χρόνια αργότερα η εκτίμηση είναι ότι υπάρχουν λιγότερες από 2.000. Ο αριθμός αυτός συνιστά μόνο 1% του πληθυσμού φαλαινών πριν την εμφάνιση της φαλινοθηρίας. Σε παγκόσμιο επίπεδο, εκτιμάται ότι έχουν απομείνει λιγότερες από 20.000, γεγονός που τις κατατάσσει στα είδη που απειλούνται με εξαφάνιση.

Διαφάνεια 11 Ερώτηση

Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν την απάντησή τους στην ακόλουθη ερώτηση, χρησιμοποιώντας το www.LessonUp.app ή συζητήστε το στην αίθουσα.

«Γιατί νομίζετε ότι χρειάζεται τόσος χρόνος για να αποκατασταθεί ο πληθυσμός των φαλαινών;»

Κάποιες πιθανές απαντήσεις:

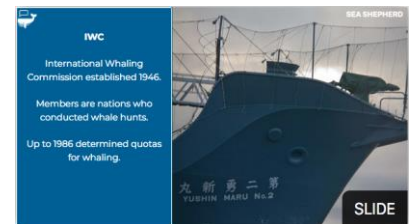
- Άλλα ζητήματα, όπως η παρεμπόρευστα αλιεία, εξακολουθούν να εξοντώνουν τις φάλαινες.
- Οι φάλαινες γεννούν κάθε 2 με 3 χρόνια, καθώς ο ρυθμός αναπαραγωγής τους είναι χαμηλός.
- Επιτυγχάνουν την αναπαραγωγική τους ωρίμανση στα 5 με 10 χρόνια.
- Μπορούν να αποκτήσουν μόνο ένα δαμάλι (μωρό φάλαινα) τη φορά.

Διαφάνεια 12 Διεθνής Επιτροπή Φαλαινοθηρίας (ΔΕΦ)

Η Διεθνής Επιτροπή Φαλαινοθηρίας (ΔΕΦ) ιδρύθηκε το 1946.

Η ΔΕΦ απαρτίζεται από όλα τα φαλαινοθηρικά έθνη και συνιστά ένα σώμα αυτορρύθμισης της φαλαινοθηρίας. Η προσχώρηση σε αυτή είναι προαιρετική, όσα όμως κράτη αποφασίσουν να δεσμευτούν, θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανονισμούς της ΔΕΦ. Είναι σημαντικό να θυμάστε ότι υπάρχουν χώρες που έχουν παράδοση στη φαλαινοθηρία.

Η ΔΕΦ συγκροτήθηκε προκειμένου να επιτευχθεί η κατάλληλη διατήρηση των αποθεμάτων φαλαινών, καθιστώντας έτσι δυνατή τη μεθοδική ανάπτυξη της φαλαινοθηρικής βιομηχανίας. Πράγμα που σημαίνει ότι συνειδητοποίησαν την φθίνουσα πορεία των ειδών φάλαινας σε σημείο εξαφάνισης και συνάμα ότι εάν δεν επιβάλλονταν ποσοστώσεις και έλεγχοι για τον καθορισμό των ορίων αλίευσης, δεν θα υπήρχε τίποτα πια για να κυνηγήσουν.

Ποσοστώσεις επιβλήθηκαν στις συμβαλλόμενες χώρες και οι αριθμοί των θηραμάτων παρακολουθούνταν. Ωστόσο, δεν αποδέχθηκαν όλοι αυτές τις ποσοστώσεις, αφού υπήρχαν ακόμα μέλη με φαλαινοθηρικές δράσεις δίχως περιορισμούς, καθώς και χώρες που διέπρατταν πειρατική φαλαινοθηρία. Η κατάσταση παρέμενε η ίδια σε ευρεία κλίμακα μέχρι και τις αρχές της δεκαετίας του 1980.

Διαφάνεια 13 Διεθνής απαγόρευση της φαλαινοθηρίας

Το 1982, η Διεθνής Επιτροπή Φαλαινοθηρίας (ΔΕΦ) αναγνώρισε την απελπιστική κατάσταση στην οποία είχε περιέλθει ο πληθυσμός των φαλαινών με τον αποδεκατισμό τους και ψήφισε για την επιβολή μορατόριουμ στην εμπορική θήρευση από το 1985/86. Στην προσπάθεια να σώσουν τις φάλαινες από την εξαφάνιση, οι συμβαλλόμενες χώρες συμφώνησαν να σταματήσουν κάθε δραστηριότητα εμπορικής φαλαινοθηρίας.

Διαφάνεια 14 Κατηγοριοποίηση της φαλαιοθηρίας

Υπό την απαγόρευση, η φαλαιοθηρία διακρίθηκε σε τρεις κατηγορίες:

- Για εμπορικούς σκοπούς
- Που αποσκοπεί στην επιβίωση των αυτοχθόνων πληθυσμών
- Μετά από χορήγηση ειδικής άδειας

Η εμπορική φαλαιοθηρία αναφέρεται στην εξολόθρευση φαλαινών με σκοπό την πώληση του κρέατος και των υποπροϊόντων της για το κέρδος, συνήθως σε σημαντικούς αριθμούς. Κάθε είδους εμπορική φαλαιοθηρία απαγορεύτηκε το 1985/86.

Διαφάνεια 15 Η εξαίρεση των αυτοχθόνων κοινοτήτων

Η εξαίρεση που θεσπίστηκε για τους αυτόχθονες λαούς, προκειμένου οι κοινότητές τους να τρέφονται με κρέας φάλαινας για λόγους επιβίωσης, θα τους έδινε το δικαίωμα συνέχισης του πολιτισμού τους. Η ΔΕΦ προσδιορίζει τον σκοπό αυτής της κατηγορίας που είναι:

- Να διασφαλίσει ότι ο κίνδυνος εξαφάνισης των φαλαινών δεν αυξάνεται λόγω της φαλαιοθηρίας.
- Να επιτρέψει στους αυτόχθονες κατοίκους να κυνηγούν σε ενδεδειγμένο βαθμό για την κάλυψη των διατροφικών τους αναγκών και σύμφωνα με τις πολιτισμικές τους επιταγές.
- Να κατευθύνει τον πληθυσμό των φαλαινών σε πιο υγιή επίπεδα και ύστερα να τον διατηρήσει σε αυτά.

Διαφάνεια 16 Ειδική άδεια

Η ειδική άδεια χορηγείται για την διεξαγωγή θανατηφόρων ερευνών, με τις φάλαινες να σκοτώνονται για ερευνητικούς σκοπούς.

Διαφάνεια 17 Ερώτηση

Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν την απάντησή τους στην ακόλουθη ερώτηση, χρησιμοποιώντας το www.LessonUp.app ή συζητήστε το στην αίθουσα.

«Γνωρίζετε μήπως τρόπους διεξαγωγής έρευνας πάνω σε φάλαινες που να μην είναι θανατηφόρες;»

Παραδείγματα υφιστάμενων μεθόδων περιλαμβάνουν:

- Χρήση βελών για τη λήψη μικρών δειγμάτων.
- Τοποθέτηση συστημάτων ιχνηλασιμότητας που ακολουθούν τις φάλαινες και ύστερα αφαίρεσή τους μετά από κάποιο χρονικό διάστημα.
- Μη επανδρωμένα αεροσκάφη (drones) για τη λήψη δειγμάτων από την «ανάσα» φαλαινών όταν εκπνέουν.

Διαφάνεια 18 CITES

Παράλληλα με την απαγόρευση της φαλαίνοθηρίας, όλα τα είδη φάλαινας χαρακτηρίστηκαν ως είδη υπό εξαφάνιση που χρήζουν προστασίας.

Κάθε είδος φάλαινας έχει καταχωριστεί στο CITES (Σύμβαση για το διεθνές εμπόριο ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση).

Οι χώρες που έχουν προσχωρήσει στο CITES υποχρεούνται να απαγορεύουν κάθε είδους εμπορική συναλλαγή όσον αφορά τα προϊόντα που προέρχονται από φάλαινες, και ιδιαίτερα το κρέας φάλαινας.

Διαφάνεια 19 Φαλαίνοθηρικά έθνη – Εξαιρέσεις για τις αυτόχθονες κοινότητες

Εκμεταλλεζόμενοι την εξαίρεση στο πλαίσιο του μορατόριουμ που έχει θέσει σε ισχύ η ΔΕΦ, πολλά έθνη εξακολουθούν να ασκούν τη φαλαίνοθηρία.

ΡΩΣΙΑ

Εξαίρεση αποτελεί και η περίπτωση των Τσούκτσι στη Σιβηρία, στους οποίους χορηγήθηκε άδεια για φαλαίνοθηρία που αποσκοπεί στην επιβίωση των αυτοχθόνων ή ιθαγενών πληθυσμών. Ζουν στα ανατολικό άκρο της χώρας και πολύ κοντά στην Αλάσκα. Σκοτώνουν γύρω στις 110 με 140 γκρίζες φάλαινες κάθε χρόνο.

Δεδομένου του αριθμού των ανθρώπων που ζουν σε αυτήν την περιοχή, η ποσόστωση που έχει οριστεί για το κυνήγι είναι υψηλή σε αμφισβητήσιμο βαθμό. Στο παρελθόν έχει αποδειχθεί ότι στην πραγματικότητα αξιοποιούν κάποιο μέρος του κρέατος φάλαινας με στόχο την κατανάλωση του από αλεπούδες που εκτρέφονται για τη γούνα τους.

Αυτό σημαίνει ότι κρατούν τα ζώα που είναι αξιοποιήσιμα στη βιομηχανία της γούνας, κλείνοντάς τα σε μικρά κλουβιά στοιβαγμένα μαζί, ενώ προσφέρουν το κρέας φάλαινας ως τροφή στα ζώα αυτά.

Η κοινότητα αυτή βρίσκεται σε μια απομακρυσμένη περιοχή, παραμένει όμως προσβάσιμη δια θαλάσσης και μπορεί να έχει με τη σειρά της πρόσβαση σε άλλα σύγχρονα υλικά και τρόφιμα. Εμπορεύονται το κρέας φάλαινας σε άλλες περιοχές. Κανένα από τα δύο δεν συμμορφώνεται με την εξαίρεση, όπως ορίζει η ΔΕΦ.

ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ

Οι Ηνωμένες Πολιτείες υποστηρίζουν την απαγόρευση που έχει επιβληθεί στην εμπορική φαλαίνοθηρία, αλλά έχουν εκδώσει άδεια σχετική με την επιβίωση μιας κοινότητας ιθαγενών στην Αλάσκα.

Υπάρχουν διάφορες κοινότητες Ινουίτ που συνεργάζονται μέσω της Επιτροπής Φαλαίνοθηρίας Εσκιμών της Αλάσκα. Η ποσόστωση που τους έχει οριστεί είναι 75 τοξοκέφαλες φάλαινες τον χρόνο και συλλαμβάνουν μεταξύ 40 με 70 τον χρόνο.

ΓΡΟΙΛΑΝΔΙΑ

Η Γροιλανδία, που αποτελεί κομμάτι της Δανίας, θηρεύει γύρω στις 160 με 200 ρυγχοφάλαινες και υπο εξαφάνιση πτεροφάλαινες κάθε χρόνο. Μέρος της λείας τους συναλλάσσεται με άλλες κοινότητες στο νησί και πωλείται επίσης σε τουρίστες. Στην πραγματικότητα, έρευνες δείχνουν ότι πάνω από το 70% των εστιατορίων εμπορεύονται κρέας φάλαινας στην τουριστική αγορά και το κρέας διατίθεται προς πώληση στη Δανία.

Ισχυρίζονται πως πρέπει να πωλούν το κρέας, προκειμένου να αγοράσουν άλλα αγαθά. Η εξαίρεση ωστόσο προβλέπει αποκλειστικά την κάλυψη των διατροφικών τους αναγκών από το κρέας. Έχουν το δικαίωμα να εμπορεύονται υποπροϊόντα, αλλά όχι το ίδιο το κρέας. Η πώληση σε τουρίστες δεν πληροί το κριτήριο του παράγοντα επιβίωσης.

ΔΥΤΙΚΕΣ ΙΝΔΙΕΣ

Οι Δυτικές Ινδίες έχουν συλλάβει περίπου 35 μεγαπτεροφάλαινες (περίπου 2 τον χρόνο) σύμφωνα στο πλαίσιο της ειδικής άδειας.

Διαφάνεια 20 Κράτη μη μέλη της ΔΕΦ

Υπάρχουν άλλες χώρες που δεν είναι μέλη της ΔΕΦ και κυνηγούν στο πλαίσιο της πολιτιστικής τους πρακτικής, με παραδείγματα να αφορούν την Ινδονησία, όπου σκοτώνονται έως και 40 φυσητήρες τον χρόνο, καθώς και τον Καναδά, όπου Ινουίτ δολοφονούν διάφορες τοξοκέφαλες φάλαινες κάθε χρόνο. Και η Νότια Κορέα σκοτώνει φάλαινες. Παρότι δεν είναι γνωστό το πόσες ακριβώς θηρεύονται κάθε χρόνο, ο αριθμός εκτιμάται να είναι περίπου στις 100 ή και παραπάνω.

Διαφάνεια 21 Φαλινοθηρία για ερευνητικούς σκοπούς

Όταν η απαγόρευση της ΔΕΦ για την εμπορική φαλινοθηρία τέθηκε σε ισχύ, η Ιαπωνία αιτήθηκε την έκδοση ερευνητικών αδειών με απώτερο στόχο να συνεχίσει τις φαλινοθηρικές της δραστηριότητες στον Νότιο Ωκεανό που διαβρέχει την Ανταρκτική και εντός των χωρικών της υδάτων στον Βόρειο Ειρηνικό Ωκεανό.

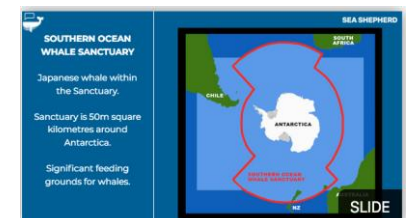
Η ποσόστωση που ορίστηκε για την διεξαγωγή ερευνών στην Ανταρκτική, προέβλεπε τη θανάτωση 1.035 φαλαινών, εκ των οποίων 935 ρυγχοφάλαινες, 50 πτεροφάλαινες υπό εξαφάνιση και 50 μεγαπτεροφάλαινες.

Στον Βόρειο Ειρηνικό, με την ειδική άδεια καθοριζόταν η ποσόστωση 50 φαλαινών, εκ των οποίων 340 ρυγχοφάλαινες, 50 φάλαινες του Μπράιντ, 10 αρκτοφάλαινες (φάλαινα Sei) υπό εξαφάνιση και 10 Φυσητήρες. Σύμφωνα με την άδεια, προϋποτίθεται η πώληση του κρέατος φάλαινας, καθώς τίποτα δεν πρέπει να πηγαίνει χαμένο.

Διαφάνεια 22 Καταφύγιο φαλαινών του Νότιου Ωκεανού

Η σφαγή των φαλαινών στην Ανταρκτική από την Ιαπωνία, έλαβε μέρος στο καταφύγιο φαλαινών του Νότιου Ωκεανού, το οποίο δημιουργήθηκε από τη Διεθνή Επιτροπή Φαλινοθηρίας το 1994.

Το καταφύγιο είναι μια περιοχή 50 εκατομμυρίων τ.χλμ. που περιβάλλει την Ανταρκτική. Το μέρος αποτελεί μία σημαντική περιοχή τροφοδοσίας για πολλά είδη φάλαινας. Πολλά είδη μεταναστεύουν εκεί με τα νεογέννητά τους κατά τους θερινούς μήνες, για να τα παχύνουν δίνοντάς τους για τροφή κριλ.

Διαφάνεια 23 Ερώτηση

Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν την απάντησή τους στην ακόλουθη ερώτηση, χρησιμοποιώντας το www.LessonUp.app ή συζητήστε το στην αίθουσα. «Τί σημαίνει η λέξη καταφύγιο;»

Στη συνέχεια, «Θεωρείτε πως η φαλαινοθηρία θα πρέπει να επιτρέπεται σε ένα καταφύγιο;»

Το καταφύγιο ορίζεται ως:

- ένα άσυλο, ένα ασφαλές μέρος.
- ένα μέρος απαλλαγμένο από κινδύνους.
- ένα μέρος ή περιοχή, όπου η άγρια ζωή διαφυλάσσεται από τους θηρευτές και από τον κίνδυνο της καταστροφής ή θήρευσης από ανθρώπινα όντα.

Το καταφύγιο αναγνωρίζεται από τους περισσότερους ως αναγκαιότητα, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους πληθυσμούς φαλαινών να αποκατασταθούν, πράγμα που μπορεί να συμβεί μόνο αφού γεννήσουν και μεγαλώσουν τα μικρά τους. Μέσα σε αυτό το καταφύγιο, θα πρέπει να είναι απαλλαγμένα από την ανθρώπινη εκμετάλλευση.

Διαφάνεια 24 Διεθνές Δικαστήριο Δικαιοσύνης (ICJ)

Το 2010 η Αυστραλιανή κυβέρνηση με τη στήριξη της Νέας Ζηλανδίας, άσκησε προσφυγή στο Διεθνές Δικαστήριο κατά του προγράμματος φαλαινοθηρίας στην Ανταρκτική από πλευράς της Ιαπωνίας.

Ισχυρίστηκαν ότι η θανάτωση φαλαινών εκ μέρους της Ιαπωνίας αποτέλεσε μία εμπορική φαλαινοθηρική δραστηριότητα κατά παράβαση της απόφασης περί απαγόρευσης που υιοθέτησε η ΔΕΦ και όχι ένα ερευνητικό πρόγραμμα. Το Διεθνές Δικαστήριο κατάφερε εν τέλει να αποφανθεί επί της υποθέσεως τον Μάρτιο του 2014, κρίνοντας ότι πράγματι το ερευνητικό πρόγραμμα «JARPN II» συνιστούσε εμπορική δραστηριότητα και επομένως καταπατώντας τις διατάξεις του μορατόριουμ της Διεθνούς Επιτροπής Φαλαινοθηρίας όσον αφορά το κυνήγι φαλαινών.

Στο Διεθνές Δικαστήριο δεν προσκομίστηκαν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με το πρόγραμμα «JARPN II» (στον Βόρειο Ειρηνικό).

Διαφάνεια 25 Ιαπωνική φαλαινοθηρία

Ύστερα από την έκδοση της απόφασης, οι Ιάπωνες φαλαινοθήρες αιτήθηκαν για την χορήγηση νέας ερευνητικής άδειας με στόχο να πραγματοποιήσουν θανάσιμη έρευνα πάνω σε 333 ρυγχοφάλαινες, πρόταση που απορρίφθηκε από τη ΔΕΦ.

Παρόλο που το ιαπωνικό ερευνητικό πρόγραμμα δεν εγκρίθηκε από τη ΔΕΦ, συμπεριλαμβανομένης μάλιστα της διεκδίκησης ποσόστωσης 333 ρυγχοφάλαινων, ο φαλαινοθηρικός στόλος της Ιαπωνίας επέστρεψε στα νερά της Ανταρκτικής το 2015 και 2016, σκοτώνοντας παράνομα φάλαινες.

Το 2019 η Ιαπωνία ανακοίνωσε την παύση της φαλαινοθηρίας στην Ανταρκτική. Ένας από τους κύριους λόγους για αυτήν τη μεταστροφή, ήταν η επιτακτική αντικατάσταση του φαλαινοθηρικού πλοίου-εργαστασίου, καθώς θα ήταν αρκετά δαπανηρή. Προς το παρόν, εξακολουθούν να ασκούν μόνο τις δραστηριότητες εμπορικής φαλαινοθηρίας στα δικά τους χωρικά ύδατα στον Βόρειο Ειρηνικό Ωκεανό.

Διαφάνεια 26 Ερώτηση

Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν την απάντησή τους στην ακόλουθη ερώτηση, χρησιμοποιώντας το www.LessonUp.app ή συζητήστε το στην αίθουσα.

«Γιατί πιστεύετε ότι μια χώρα θα συνέχιζε τις φαλινοθηρικές δράσεις της, παρότι το είδος-στόχος κινδυνεύει με εξαφάνιση;»

Απάντηση

Τα κυβερνητικά στελέχη της Ιαπωνίας έχουν εκφράσει μια έντονη επιθυμία να προχωρήσουν με τις δράσεις τους, διότι θεωρούν τη θήρευση φαλαινών και την κατανάλωση του κρέατός τους ως πολιτισμικό στοιχείο και παράδοση για τη χώρα τους. Στην ουσία, μόνο το 1 με 2 % του ποσοστού του πληθυσμού της Ιαπωνίας τρώει πράγματι κρέας φάλαινας.

Επιπλέον, το κρέας φάλαινας μπορεί να περιέχει υψηλή συγκέντρωση υδραργύρου, το οποίο αποδεικνύεται ιδιαίτερα τοξικό και επιβλαβές, σε περίπτωση που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση.

Διαφάνεια 27 Παράνομη εμπορική φαλινοθηρία - Ισλανδία

Υπάρχουν και άλλες δύο χώρες που εξακολουθούν να κυνηγούν φάλαινες για εμπορικούς σκοπούς, αυτές της Ισλανδίας και της Νορβηγίας.

Η Ισλανδία δεν αποδέχθηκε την απαγόρευση όσον αφορά την εμπορική φαλινοθηρία και συνεχίζει να σφαγιάζει φάλαινες και να πουλάει το κρέας τους στην Ιαπωνία. Μεταξύ των ετών 2006 και 2016, περίπου 600 φάλαινες, εκ των οποίων οι 300 ήταν πτεροφάλαινες υπο εξαφάνιση, δολοφονήθηκαν.

Σήμερα, η Ισλανδία έχει περιορίσει το εμπόριο κρέατος φάλαινας στην αγορά της Ιαπωνίας μόνο. Πέραν τούτου, ο αριθμός των ανθρώπων στην Ισλανδία που αντιλαμβάνονται και στηρίζουν την απαγόρευση κατά της φαλινοθηρίας δείχνει να έχει αυξητική τάση. Λιγότερο από 3% του πληθυσμού προμηθεύονται κρέας φάλαινας σε τακτική βάση, το γεγονός όμως ότι σερβίρεται σε τουρίστες στα εστιατόρια υφίσταται.

Το 2018 περίπου 146 πτεροφάλαινες και 6 ρυγχοφάλαινες αλιεύτηκαν. Δεν εκδόθηκαν άδειες για φαλινοθηρία το 2019 και το 2020.

Διαφάνεια 28 Παράνομη εμπορική φαλινοθηρία - Νορβηγία

Η Νορβηγία δεν πιστεύει πως η απαγόρευση σχετικά με την εμπορική φαλινοθηρία μπορεί να επιβληθεί στη δική της κυβέρνηση. Έχει διαμορφώσει τις δικές της ποσοστώσεις και συνεχίζει να αλιεύει φάλαινες για εμπορικούς σκοπούς. Η ετήσια ποσόστωσή της ξεπερνά τις 1.000 φάλαινες.

Δεν έχουν συμπληρώσει το σύνολο του αριθμού της ποσόστωσης, κάνοντας φανερό πως είτε ο πληθυσμός των ρυγχοφαλαινών στον Βόρειο Ατλαντικό βρίσκεται σε κίνδυνο είτε δεν διαθέτουν αγορά για την πώληση του κρέατος φάλαινας.

Από την απαγόρευση του 1985 και έπειτα, έχουν συλλάβει πάνω από 10.500 ρυγχοφάλαινες. Η μεγαλύτερη ποσότητα κρέατος φάλαινας διατίθεται προς πώληση στην τοπική αγορά, το ενδιαφέρον όμως για το κρέας φάλαινας φθίνει και οι υπερπόντιες αγορές που το πωλούν είναι πλέον περιορισμένες.

Διαφάνεια 29 Ερώτηση

Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν την απάντησή τους στην ακόλουθη ερώτηση, χρησιμοποιώντας το www.LessonUp.app ή συζητήστε το στην αίθουσα.

«Για ποιούς λόγους η Νορβηγία θα αντιμετώπιζε πρόβλημα με την πώληση του κρέατος φάλαινας;»

Απαντήσεις:

- Πρώτον, δεδομένου ότι εφαρμόζεται η απαγόρευση του CITES για το εμπόριο και την πώληση κρέατος φάλαινας, κανείς θα έπρεπε να καταφύγει στο παράνομο εμπόριο με χώρες αντίστοιχα πρόθυμες να πάρουν μέρος σε αυτό.
- Δευτερευόντως, καμία άλλη χώρα εκτός της Ιαπωνίας δεν επιθυμεί πλέον να αγοράσει κρέας φάλαινας. Άρα, πρόκειται για μία και μοναδική χώρα. Η Νορβηγία έχει βρεί νέες αγορές για την διάθεση του κρέατος φάλαινας, αλλά το πουλάει και σε εργοστάσια εκτροφής ζώων με σκοπό την παραγωγή ειδών γούνας.

Διαφάνεια 30 Ερώτηση

Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν την απάντησή τους στην ακόλουθη ερώτηση, χρησιμοποιώντας το www.LessonUp.app ή συζητήστε το στην αίθουσα.

«Μπορείτε να ονομάσετε έξι χώρες που συνεχίζουν να θηρεύουν φάλαινες για εμπορικούς σκοπούς;»

Διαφάνεια 31 Ερώτηση

Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν την απάντησή τους στην ακόλουθη ερώτηση, χρησιμοποιώντας το www.LessonUp.app ή συζητήστε το στην αίθουσα.

«Τί θα μπορούσες να κάνεις για να συμβάλεις στη διακοπή της φαλαινοθηρίας;»

Διαφάνεια 32 Τί μάθατε;

Ζητήστε από τους μαθητές να απαντήσουν την ακόλουθη ερώτηση, χρησιμοποιώντας το www.LessonUp.app ή συζητήστε το στην αίθουσα.

«Καταγράψτε τρία πράγματα που μάθατε.»

Διαφάνεια 34 Τί δεν καταλαβαίνετε;

Ζητήστε από τους μαθητές να απαντήσουν την ακόλουθη ερώτηση, χρησιμοποιώντας το www.LessonUp.app ή συζητήστε το στην αίθουσα.

«Γράψτε ένα πράγμα, το οποίο δεν καταλάβατε.»

Διαφάνεια 34 Περιπτωσιολογικές μελέτες της Sea Shepherd

Για την εις βάθος ενημέρωση που αφορά το ζήτημα αυτό, μπορείτε να μελετήσετε τις περιπτωσιολογικές μελέτες που έχει σχεδιάσει η Sea Shepherd, διαβάζοντας μαρτυρίες από πρώτο χέρι σχετικές με τη φαλαίνοθηρία στην Ανταρκτική, όπως και να διαβάσετε για τον σκληρό αγώνα κατά της ιαπωνικής φαλαίνοθηρίας στο καταφύγιο φαλαινών του Νότιου Ωκεανού.

Διαφάνεια 35 Κλείσιμο

Επιλογές μελέτης περίπτωσης

Μελέτη περίπτωσης - Προστασία φαλαινών (Ανταρκτική)

Βασικοί ορισμοί

ΠΛΑ - Παράνομη, λαθραία και άναρχη (αλιεία) (IUU – Illegal, unreported, unregulated)

Παράνομη αλιεία - σημαίνει ότι οι αλιείς εισέρχονται στα χωρικά ύδατα μιας χώρας ή σε ρυθμιζόμενη θαλάσσια ζώνη χωρίς άδεια ή χωρίς άδεια για τα ψάρια που σκοπεύουν να πιάσουν.

CITES – Σύμβαση για το διεθνές εμπόριο ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση.

Εμπορική φαλινοθηρία - είναι η αιχμαλωσία φαλινών προς πώληση του κρέατός της και των υποπροϊόντων του με σκοπό το κέρδος, συνήθως με σημαντικούς αριθμούς φαλινών.

Οικοσύστημα - βιολογική κοινότητα, που περιλαμβάνει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των οργανισμών και το φυσικό τους περιβάλλον.

Απειλούμενα - η επιβίωση των ειδών απειλείται, με σοβαρό κίνδυνο εξαφάνισης.

Εξαφάνιση - η κατάσταση κατά την οποία ένα είδος δεν υπάρχει πλέον.

Αυτόχθονες – άτομα που κατάγονται ή είναι ιθαγενείς της περιοχής αυτής, γνωστοί και ως Πρώτοι Κάτοικοι.

Φαλινοθηρία που αποσκοπεί στην επιβίωση αυτοχθόνων πληθυσμών - Η φαλινοθηρία που αποσκοπεί στην επιβίωση των αυτοχθόνων λαών ορίζεται ως η φαλινοθηρία **που ασκείται με σκοπό την κατανάλωση αγαθών από αυτόχθονες πληθυσμούς**. Διεξάγεται από ή εκ μέρους των τοπικών, αυτοχθόνων, ιθαγενών ή γηγενών κατοίκων, οι οποίοι μοιράζονται ισχυρούς κοινοτικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς δεσμούς σε συνάρτηση με την αδιάκοπη παραδοσιακή εξάρτηση από τη φαλινοθηρία και από τη χρήση φαλινών. Η κατανάλωση αγαθών από αυτόχθονες πληθυσμούς αφορά την αξιοποίηση κατά τον πατροπαράδοτο τρόπο προϊόντων φάλαινας από τους τοπικούς, αυτόχθονες, ιθαγενείς ή γηγενείς κατοίκους, για να ικανοποιήσουν τις διατροφικές τους ανάγκες, την ανάγκη συντήρησης και για την κάλυψη των πολιτισμικών τους επιταγών. Ο όρος περιλαμβάνει το εμπόριο με πράγματα που αποτελούν υποπροϊόντα αλιεύσης που αποσκοπεί στην επιβίωση.

ICJ – Διεθνές Δικαστήριο Δικαιοσύνης.

ΔΕΦ – Διεθνής Επιτροπή Φαλινοθηρίας.

Λαθροθηρία - το παράνομο κυνήγι ή αρπαγή (θαλάσσιων θηλαστικών ή ιχθύων) που δεν ανήκουν σε κανέναν ή παραβιάζουν την κρατική προστασία.

Καταφύγιο - ορίζεται ως:

- ένα άσυλο, ένα ασφαλές μέρος.
- ένα μέρος απαλλαγμένο από κινδύνους.
- ένα μέρος ή μια περιοχή, όπου η άγρια ζωή διαφυλάσσεται από τους θηρευτές και από τον κίνδυνο της καταστροφής ή θήρευσης από ανθρώπινα όντα.

Φαλινοθηρία με χορήγηση ειδικής άδειας - η θανάτωση, αρπαγή και μεταχείριση των φαλινών με στόχο την επιστημονική έρευνα.

Η ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΑΣ

Λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη μας τα σχόλιά σας και θα χαρούμε να μοιραστείτε τις σκέψεις σας μαζί μας σχετικά με το μάθημα και τις δραστηριότητες. Οποιαδήποτε σχόλια, προτάσεις ή αιτήματα για περαιτέρω πληροφορίες μπορούν να αποσταλούν στο education@seashepherdglobal.org.